

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kül-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T.) Akármiféle hátrányt, hiányt tapasztalunk közéletünk terén, ha keservesen érezzük hiányát sok minden anyagi és erkölcsi gyarapodásnak, és ha sok a bajunk a közterhek viselése körül, egyre-másra emelkedik pótdadónk ezek fedezésére, rendszeresen azal áztatjuk, vagy vigasztaljuk magunkat, hogy azért nem lehet nekünk semmi irányban, semmiféle eszközökkel kiemelkednünk a többi kis községek sorából, anyagi erőnk fejlődése azért maradozik mindig hátrább a kultúra kívánalmái mögött, mert két nagy forgalmu ipari és kereskedelmi város közé vagyunk ékelve, melyek elnyomják, abszorbeálják fejlődésünket s magukhoz vonzák anyagi erősödésünk eszközeit.

Évekkel ezelőtt mi magunk is ebben a theoretikus föltevésekben leledzettünk némileg, azonban későbbi megfigyeléseink a dolgok praktikus oldaláról való megítélésére utalnak bennünket s mindinkább arról győznek meg, hogy majd minden bajunknak, hátramaradásunknak mi magunk vagyunk okai, azoknak ős forrása a mi magunk élehetlensége.

Nem törődünk semmivel, nem csinálunk semmit, nem keressük iparunk, kereskedelmünk fejlesztésére, izmosodására szol-

gáló eszközöket s főleg nem dolgozunk a közélet terén, a közügyek és közczélok szolgálatában annyit, a menyit azok a lelemibb felfogás szerint is megkivánnak. Ennek beigazolására elég lesz egy példa.

Czeglédről jött át hozánk egy Végh János nevű gazdálkodó, a kinek a tanyája kint van valahol a nagy járason, a muszaj erdő körül. Útja a bicskei úton hoz be a városba, melynek feneketlen sarában kell gyermekeit az iskolába beszállítani.

Meg esett a szive a sok rettenetes sarrat taposó kis iskolás gyermekek kínos vergődésén, 10—15-ével szedte őket kocsijára minden nap, s osztotta szét a tanyák között, ki hová való.

A tavasszal aztán dologhoz látott, Sorba járta a bicskeiút mentén lakókat, kért, beszélt, agitált mind addig, mig az egész hosszú bicskei útcza gyalogjárójának kikövezéséhez szükséges téglá anyag ingyenes beszállítása biztosítva nem lett, ő maga a húszezer téglá felének beszállítására kötelezte magát, pedig nincs több igavonó jószág, mint két ökre és két lova, azon kívül gyűjtött 250 koronát a kövezés költségeire.

Akkor aztán beadott a képviselő testü-

lethez egy kérvényt, hogy most már vegyennek téglát és csinálják meg a járdát.

Amit 67 városatya hónapokig, sőt évekig szokott tárgyalni, tervezni, megcsinálta egymaga néhány hét alatt, nem kellett más hozzá, csak erős, szívós akarat és egy kis szolgálatkészség a közügy előmozdítására.

Hát biz ez szép dolog volt, hanem az hogy ő a kérvényt beadta még a nyáron, a fuvarozást pedig szeptemberre ígerte s ez csak most nyert elintézését s a fuvarozást most e rossz utakon kell teljesítenie, ez már helytelen dolog, mely a mi álláspontunkat, t. i. felszólalásunk jogosultságát igazolja.

Ilyen emberek lakják azokat a városokat, melyekre mi ráfoglaljuk, hogy ránk könyökölve elnyomják fejlődésünket, haladásunkat.

De hogy nyomják, de hogy nyomják, nem kell ahoz segítség, el tudjuk mi azt magunk is nyomni. . . . .

Egységes társadalmat!

(K.) Államat! Társadalmat! Egységes, nagy magyar társadalmat! . . . Mily régi óhajlás ez, s eddig még sajnós, csak óhajlás maradt! De ezt az óhajlást nem lehet semminemű követeléssel, semminemű pártharecczal, semminemű képviselőházi czivakodással, botránnyal elérni. A

zugva száguldott át a táboron; az őrtüzek kialvó félben vannak, némelyik lobban néha fel, mint rémes kísértet. Alig ült már körülöttük valaki, a katonák fáradtak, aztán meg már későre is jár. Az egyik őrtüznél gubbaszt még néhány; a tűz már alig lobban néha-néha, nem lehet tudni hadnagyk-e vagy közvitézek.

— Ez már mégis sok — mormogá az egyik, — ezt nem lehet tűrni, szegyen a seregre, a kurucz névre, mindig újabb és újabb áldozat.

Helyeslő dörmögés felelt e szavakra, a többi is egyet értett vele.

— Igaz, hogy vitéz katona, s azt becsülöm benne, de a mi sok, az sok, Szegyen gyalázat, hogy egész seregben nincs egy sem, a ki leszurna, mint a veszelt kutyát, az egész sereg tunyán nézi, hogy minden héten más ártatlan leányt szöktet el. Feldulja a családok szentélyét, boldogságát. Nincs ellene védekezés, ravaszabb mint egy paradicsomi kigyó!

— Most a szépséges Kenderessy Ilona az áldozat, de már ráunt ez az asszonyszívvel élőhi-

TÁROZSA.

Még itt vagyok . . .

Még itt vagyok az emberek közt,
 Az élet útját taposom.
 Ki nézne rám? Ah, ismeretlen
 Vész el a rög közt lábnyomom.
 Még itt vagyok, fogyó erővel
 Megyek tovább, mindig tovább.
 Csüggedt lelkem már nem is látja,
 Hogy sorsom egyre mostohább.

Még itt vagyok az emberek közt,
 Rideg tömegben egyedül.
 Már észre sem veszem, ha néha
 A szemem könnyel, tele gyül.
 Könny és mosoly, mindegy nekem már,
 Virág, avagy szuró tövis:

Gyönyört nem ad az s ez nem sebez!
 . . . Mindegy már, bármi jöjjön is!

Még itt vagyok az emberek közt.
 Ki látja meg, ha nem leszek?
 Ki bánja majd, ha a nagy tömeg
 Egy számmal több, vagy kevesebb?
 Ki nézi azt, hogy a faágról,
 Ha a vihar már elvonult,
 A sok ezer nyíló levélből
 Egy összetört és porba hullt!

Péterfi Gyula.

És bocsásd meg a mi vétkeinket!

— Beszély a kuruczvilágból. —
 Irta: Baranyay József.
 (Folytatás és vége.)

Néha-néha villám cikázott a korom sötét égen, messziről tompa dörgés hallatszott, a szél

Dús raktár mindennemű rövid és szövött árúkbán, kézimunkákban és anyagokban.

Czipők, kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, zsebkendők

▶ bámulatos olcsó árban. ▶

Ország J.
 ABONY
 Pintér-ház.

Uri és női
 divatárú
 kereskedés.

szavak pedig örökké csak szavak nem maradnak . . . ellenben tennünk, cselekednünk kell.

De ki cselekedjék, ez a nagy kérdés. Kinek a feladata ezt az egységes, nagy magyar társadalmat megalapítani . . . az uralkodónak? a minisztereknek? a politikusoknak? Első sorban kétségkívül nem! Az egész társadalmat annak részei alkotják. Azok a részek pedig, annak az egész valaminek egyes tagjai, egyenői mi vagyunk. A legelső és legegységibb alkotórésze tehát a társadalomnak tisztán az egyén. Az egyének minőségéről kell a szűkebb társadalomnak, a családnak gondoskodnia. S mivel az egyének összege a társadalom, világos, hogy minők az egyének, olyan a társadalom is.

Igen, tehát első sorban az egyesektől, a nagy egésznek kis részektől kell várnunk, sőt követelnünk, hogy a maga módjával lendítsen a társadalom ügyén.

Meg kell ott szünnie minden további intézkedésnek, eredménytelen ott minden kísérlet, rendszer, politika és törvény, a hol nincs meg minden egyes egyének a maga erkölcsi törvénye. S pedig manapság ez nincs meg. Egész bátran merjük állítani, hogy senkiben sincs meg. Szomorú és majdnem borzasztó következményekkel járó léhaság jellemzi ma az embereket — minden téren.

Mikor azt véljük, hogy a művelődés terén immár tökéletesedtek a törekvések, mikor azt véljük, hogy az ipari és üzleti vállalkozásoknak tetőpontján állunk, mikor azt véljük, hogy tudományosságunk rohamosan fejlődik, akkor — modern Európa, művelt világ szégyenkezze! — a legalacsonyabb erkölcsi fokot állunk s a legsötétebb vakságban sanyalódunk.

De illő immár, hogy felrázkodjunk álunkból. És pedig mi, a közlegénység, mert a nagy államférfiak s a tudósok korántsem képesek azt elvégezni, a mit mi elvégezni nem akarunk. Illő immár, hogy felrázkodjunk álunkból, belássuk, hogy talán emberemlékezet óta — csak sanyalódik a társadalom, mi magunk heréi vagyunk annak s ha már magunkat nem is, de utódunkat hasznavehetővé, emberre tegyük, mint a kinek a nagy szövétnek egy fonálszalává kell válnia.

Neveljünk utódokat, mert addig csak egy esek nevelték — önmagukat . . . de mi a számuk csekélyége a végtelenhez képest? . . .

És az a munka, az a kezdet nem olyan nehéz, mint a mily megrögzött bennünk a léhaság.

Ember! Szülő! Mást nem kíván a társadalom tőled mint azt, hogy nevelj gyermeket az élet nagy iskolájának. Ne kifeltett korában kezd a gyermeket nevelni, mert akkor már késő! hanem míg fogékony, gyurható, puha anyag. A természet is akkor oltja óriási erejét a tölgybe, mikor az még alig látható fűszál.

Akkor igen, kiviheted, hogy a leendő férfi inkább meghal, semhogy letérjen a becsület útjáról. Hogy mint a saját lelke becsületét, úgy szeresse Istenét és hazáját. Hogy hite le-

éna, az éjjel azt hiszem elhagyja! . . . Öljük meg, most éppen az idő is kedvez; az ég morog, a szél üvölt, nem hallják meg a halálhörgését. Vagy ha most nem sikerül, használjuk fel a legközelebbi alkalmat, egy ütközet, egy ostrom nagyon jó lesz erre.

A brigadéros sátra előtt sötét árnyak imbolognak, majd összebujnak, majd szétrebbenek. A brigadéros halkan kilép a sátrából. Az egyik árny feléje közelg.

— Jó hogy itt van; adja ki a parancsot; hogy a legnagyobb gyorsasággal s a legnagyobb csendben elvonulunk. A sátor itt marad!

— Itt marad? — Kár érte? — ellenkezik a másik; bele akart kötni.

— Ej! — mit, majd veszek én az ellenségtől sokkal szebbet.

Ez a kérdő felelet elfordította a kardok élet a brigadéros szívetől. A kurucz mindent megbocsájt — vitézség mellett!

— No hát majd máskor, — dörmögte a hadnagy s ment kiosztani a parancsot,

A nap már magasán az égen, a pacsirta is régen elkezdte dalát a magasban. Lenn a földön halotti csend van, nincs egy árva lélek sehol. A kialudt őrütek kormos üszke feketélik imitt-amott. A szép brigadéros sátra komoran magaslik ki a föld egyhangú szürkességéből.

Hőfőhér női kéz lassan szétvonja a sátor ponyvát, aztán félve, tétovázva kilép, körül tekint s a mint látja körülötte a néma, néptelen pusztá-

gyen az őszinteség, meggyőződése a törvény és jog. Hogy szent legyen előtte az adott szó. Hogy tudjon lelkesülni szépért és nem esért. Hogy hasznos, jóra való, önzetlen munkás legyen, nem öntelt zsarnok, sem vérszopó parazita.

Igen s hogy mindezekben ne szó, hanem a lélek legyen a vezérlő . . . mert az az átka a mai emberiségnek, hogy ezt a törvényt nem fogadja el egyedüli törvénynek.

Lelkész választás.

Egyre nagyobb arányokat ölt a mozgalom, a református lelkész választás körül, mely most már csak két jelölt körül hullámozik u. m. Makay Lajos, városunk szülőtte, Erzsébet szeretetbáz (a nagy pénteki ref. társaság) igazgató lelkésze és Tóth Bertalan tiszta földvári ev. ref. lelkész körül.

Szükségét látjuk annak, hogy a két jeles lelkészt bemutassuk olvasóinknak, mert kettőjük közül fog a helybeli reform egyház paróchiája lelkészt nyerni.

MAKAY LAJOS.

Itt született Ahonyban, 1875. december 12-én A Gimnázium 8 osztálya a híres nagykorosi ev. ref. főgymnasiumban kitűnően vezetve el, hol szorgalma és jómagaviseletéért tanárai — kivétel nélkül — szerették s a legnagyobb ösztöndíjakkal részesítették. Az érettségit mint bene maturus 1896-ban tette le. Egyedüli vágya volt, hogy pap legyen, bár boldogult jeles írónk, Abonyi Lajos, és az édes atyja orvost, nt. Szánthó Elek lelkész pedig tanárt akartak belőle képeztetni. Elhatározása azonban megingathatlan volt s így dr. Szabó Aladár budapesti, dr. Keeskemény István kolozsvári és Csiky Lajos debreczeni teológiai tanárok hívták a maguk iskolájába a jeles tanulót, de ő Budapestet választotta.

Mint theologus hamarosan teljes segélyt nyert s így egészen ingyen tanult tovább, sőt a legnagyobb ösztöndíjjal mind a négy éven át elnyerte, mint a theologia legelső tanulója.

1899-ben a tanuló ifjuság nagy örömeire, a tapári kar egyhangulag akadémiai seniorrá tette meg s midőn bucsút vett a theológiától, igazgatója, Szóts Farkas legnagyobb szeretettel búcsúztatta el a theológiától, a püspök, az esperek, tanárok és az ifjuság előtt tartott szép beszédben, mint olyan embert, aki csupán szerepelt a legnagyobb, a legpéldásabb rendet tartott az intézetben.

A tanárikar és Dr. Moody András budapesti skót lelkész ajánlatára a skót-oroszági Édinburgi egyetemre kapott ösztöndíjjal 1900-ban, de mielőtt ide kiment volna, a nagy-pénteki református társaság egyhazánál a legigazgatójává választotta s tanárai ajánlatára most már az ösztöndíjról lemondott s az egyhangulag felajánlott igaz-

ságot, ott nyomban összerogy s elkezd zokogni.

Hát elhagyta! megcsalta! Letaposta a földre a sárba. Igért esküvőt, tömjénes oltárt, eskető papot, és ő hitt neki! Forró, libegő ajkát szorította annak ajakára, körülfonta gömbölyű karjával, mint folyondár a sziklát; keblére vonta fejét, ha elfáradt a csatában; megtörülte verejtékes homlokát; s imádkozott érte hogy meg ne öljék a csatába; retteget, hogy sebesülten tér haza; — s ő mégis elhagyta, mégis megcsalta.

Ott van egy domb, onnan messzire elláthat, tán meglátja, merre mentek. Ütközben megtépi a vadrózsa ruháját, megvérzi kezét: még az is vádolja: bűnös vagy, bűnhődöd kell!

A dombról se lát senkit. Merre mehettek? Azt sem tudja, hol van, merre kell haza menni? Haza? . . . Hát még haza is mehettek?

Meg merné-e kiáltani az ódon tölgyfa kaput? Be merné-e kiáltani: Eresszettek be, én vagyok Honka, — én a ki annyi szegényt hoztam a Kenderessy családra, beszennyeztem az ősi ezimert! — Eresszettek be! — elszőktem egy brigadérossal, szeretője voltam, de már ráun unt, ellökött magától! Eresszettek be! — — Elébe merne menni ősz atyjának? Volna-e ereje szembe nézni anyjának, annak a tisztos matrónának? —

Ott messze a réten ezüst folyócska kanyarog, ott lesz az ő hazája, otthona; halála, — bűnhődése!

Sokáig imádkozott a parton, kalkan, csendesen, csak annyit ejtett ki hangosan, zokogva: És bácsásd meg a mi vétkeinket! — Ezt sokszor

gatói állást foglalta el, mely 3000 forint nyugdíjjal s kárpotlékkal dotálódik.

Mint diák, az ösztöndíjakkal beúta magyarországi minden vidékét. 1898-ban részt vett, mint a budapesti ref. ifjusági egyesület képviselője a Bácselban tartott világ congressuson. Az egyházi élet tanulmányozása szempontjából beutazta Svájcot. Majd a nagy-pénteki társaság küldötte ki tanulmány útra, mely alkalmal fölkereste a hazai összes árva és szerető házakat.

A társaság látva igazgatójának buzgó munkálkodását, 1902-ben újra tanulmány útra küldte ki Németországba és Dániába, hol a hasonló intézeteket és az egyházi életet tette tanulmány tárgyává.

Közülat tett Svéd és Norvég országban. Részt vett a magyar reform. theológusok 1899-iki első congressusán, mint annak egyik elnöke, majd 1902-ben az összes protestáns főiskolai hallgatók Soróben tartott világ congressusán, mint a magyarok egyik képviselője és Norvégia fővárosában, Kristiania-ban tartott, keresztény ifjusági egyesület világ congressusán, mint a magyar ifjusági egyesület képviselője.

Tevékeny részt vett az egyházi munkában s már mint theológus, rendszeres isteni üszteleteket tartott a hajléktalanok és szükség lakásokban lévők részére, összegyűjtötte őket s gyermekeiket tanította, a beteget, szűkölködőket fölkereste, vigasztalta, tehát azok gondját vette föl, akikkel más nem törődött. Neje is ily munkát végzett s így ismerte meg, ezért is hívta meg a nagy, előkelő társaság is, mert ismerték e téren való működését is.

Irodalmi téren is munkálkodik és pedig a „Protestáns Egyházi és Iskolai Lap“-ban és a „Kistükör“ családi hetilapban.

Mind a kápláni, mind a papi vizsgát egyhangulag kimondott jeles eredménnyel tette le s így papi oklevele is jeles, tehát a legmagasabb fok.

Ujabbán Franciaországba készül tanulmány útra, azután pedig a társaság küldendő ki ismét az angol egyházi élet és intézetek tanulmányozására, ha — addig itt meg nem választják lelkésznek, a mi — ily nagy készültségű lelkészt tekintve — csak előnyére lenne Abonyinak és az abonyi ev. ref. eklezsiának.

Közgazdaság.

Tekintetes Szerkesztő Úrnak. Helyben.

Válaszom az évi november hó 15-én kelt 46. számú lapban megjelent cikkre.

Folyó hó 15-én, 46. számú abonyi lapban „Közönség köréből“ czim alatt megjelent cikk nem adja a levelemnek hü értelmét, — de egybeként is:

I. Azon kereskedők, kikre t. szerkesztő ur

ismételte hangosan, a többit csak suttogva.

. . . . . Egy iocsanás, aztán néhány buborék uszkál a vizen, talán az utolsó sóhaja, lehetett; — az is szétpattant!

A méhek döngicsélve kutatják a mézet a parti virágok illatos helyhében; — ez a méh döngés a halotti ének. —

Messzire levitte az ár a holtestet. Két labancz porgyázott arra, meglátták a hullát, neki álltak, hogy kihálásszák, — érdemes érte fáradni; drága függő a fülében, csillogó láncz a nyakán. Ki is halászták szerencsésen; aztán megfosztották ékszerétől, letépték ruhájáról az arany kősonytyúkat, az ezüsttel átszőtt bársony szövét, levágták dus arany haját, azért is csak adnak valamit! Hálából azért sirt is ástak neki, befektettek csak egy koporsó nélkül; de csak félig tudtak behantolni, jött a kurucz futni kellett.

Ugy maradt félig behantolva.

Esztergom ostromáról egy névtelen krónikás többek közt így ír:

„És mindezekon kívül még egy esoda dolog is történt:“ Horváth Árpádnak, az kit a nép a szép brigadéros nevezettel tisztelt meg, egy golyóbs a hátába furódott és meghala: ez annál tsudálatosabb, minthogy ő mindig szembe szokott nézni az ellenel.“

Vajjon a szép brigadérosnak volt-e ideje az utolsó pillanatban legalább annyit is imádkozni, hogy:

„És bocsásd meg a mi vétkeinket!“?

hivatkozik, nem 22 koronát hanem 23 korona makszimális árt adtak a borért.

II. Miért hivatkozott a lap a czeplédiekre, hogy ó bort is adnak ennyiért, jó lehet, hogy az áll, de az is áll, hogy az ide i bort 29 koronáért és elvéve 31-ért adják, tájékoztatlanul más községek ügyeibe avatkozni.

III. Szerkesztő ur azt mondja, hogy mikor a lap kelt, a kereskedők már elutaztak, a lap kelt 8-án 45 szám alatt, a Borsodmegyeiek pedig 9-én egy óraker délután érkeztek, az abonyi lap nyomán átrándultak Czeplédre, de visszapattantak, mert bort annyiért nem kaptak, s így néhány száz hektó bort nyomott áráért itt szedtek össze és szállítottak el.

IV. Cikkemnek célja volt kimutatni, hogy Commercé politikában a némaság és megfontolás aranyat ér, ahhoz pedig a czeplédiek értenek, mert legnagyobb részük kereskedő, mink pedig nyulat dobszóval kergetünk a vadász tarisznyájába.

V. A zad placitum van eresztve, hogy a termelő annyiért adja a borát, a mennyiért neki tetszik. De joggal megkövetelhetik egyéb termelők, hogy azok kárára hangulat ne idéztesék elő.

Tisztelettel:

Kubicsek János.

Nagyon szívesen vettük és adjuk e cikket közre, mint olyat, mely kezdete egy mindannyiunkat érdeklő munkálkodásnak, mire cikkíró urat mult számunkban felkértük.

Ha elismerném is, hogy ama famosus híresekével hibáztam, az ódium ép úgy éri cikkíró urat, mert ha módjában állott a boráakra nézve kedvező eredmény kieszközlése, akár publiczistiaai téren, akár idejekorán való figyelmeztetéssel, há-lára kötelezte volna termelő társait.

Én a mi eredményt csekély tehetséggel elakartam érní, arra megadtam az impulzust még a nyáron, midőn tömörülésre hívtam föl az egy fajta, piaczképes borok termelőit úgy az eljárásra, mint az eladásra nézve. Ennek megfiusulása nem rajtam mult.

De a mi késik nem mulik. Tanultunk a magunk kárán, sajnos, még többet is kénytelenek leszünk megtudni e tekintetben, tekintettel az olasz vámszerződésre nézve a kormányelnök által a napokban történt kijelentésre.

Még egyet; én megjelöltem a kereskedőket, akik a bort 20—22 koronáért vásárolták, de azok nem Borsodmegyeiek voltak, hanem budafokiak, akik már bizony 8-ára összeszedték nagy részét annak a quantumnak, melyre aspiráltak, a Borsodmegyeiek tehát adhattak többet érte, ha adtak, mert a kínálat már megcsappant, minélfogva mi, a kik 20—22 koronáért adtuk a bort, még hasznót tettünk a későbbi eladóknak, cikkíró urnak is.

Viszontlátásra:

SZERK.

MI UJSÁG?

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Igen szép ünnepély tartatott e hó 19-én polgáriiskolánk tornatermében, boldogult Erzsébet királynénak nevenapján, melyen kevés számú, de intelligens közönség vett részt. Az ünnepélyt a „Hymnus“ fenséges dallama vezette be, melyet a polgári iskola összes növe dékei énekelték el Jahn Paula betanításával és vezetése alatt, mit a közönség állva hallgatott vég. Igen szépen szavalt Goldschmid Terus tanuló és megható gyönyörű gyászdal énekelték a fiunövendékek Benczik Géza vezetésével. Az ünnepi beszédet Zsigmond Antal igazgató mondta, melyet a közönség viharos éljenzéssel s tapsal honorált. Majd ismét a leány növendékek énekkara énekelt gondosan betanított magyar gyászdarabokat, melyek kitünő színezésükkel hatottak. A után Szabó Ernő tanuló szavalt el igen jól Zsigmond Antal igazgató alkalmi költeményét, melyet, valamint szerzőjét zajosn megéljeneztek. Befejezésül az összesített

énekkar a „Szózatot“ énekelte el. Végül Temesközy Gerzson szerkesztő fejezte ki az igazgatónak a szülők köszönetét úgy az ő, mint a tanítói kar buzgolkodásáért s az ünnepély nagyon szép sikeréért.

— **Püspökválasztás.** Szász Károly lemondásával megüresedett a dunamelléki püspöki székek. Két jelöltet emlegetnek: Baksay Sándor esperest, a híres író és Petri Eleket, a theologia tanárát. Mi Baksay Sándort legérdemesebbnek tartjuk a püspöki székre. Híres író s ugy egyházi, mint szépirodalmi műveivel fényes nevet vívott ki magának. Az pedig, hogy 72 éves, nem ok arra, hogy ne lehessen püspök. A római pápa számtalan millió ember lelkipásztora, pedig hát az se fiatal ember. Hisszük, hogy presbiteriumunk Baksayra fogja szavazatát leadni. Az egyházmegyei jegyzősegre Takács Józsefet, a nagytehetségű czeplédi ev. ref. lelkészt ajánljuk s érdekünkben is van, hogy e tisztség közelünkben élő férfúval töltsék be.

— **Felolvasó estély.** A abonyi nepkör ma délután 6 óraker, saját dísztermében felolvasó estélyt rendez. Az estély tárgysorozata: 1. „A gályarabok története.“ Irta és felolvassa tiszteletes Makay Sándor ev. ref. h. lelkész ur. 2. „A segevari csatásikon.“ (Emlékezés Petőfíre.) Irta Várady Antal. Szavalja Máthé Zoltán ur. 3. „A magyar alkotmány biztosítékairól.“ Irta és felolvassa Aranyi Ödön ur. Beléptidj tetszés szerint. A befolyandó összeg felerésze a helybeli Kossuth szobor alap javára fordítatik. A felolvasó estély nyilvános, azon meghívó nélkül is szívesen láttatnak az igen tisztelt érdeklődők.

— **Jótekonyság.** Nt. Szánthó Elek ref. lelkész adományát, 50 koronát, boldogult Erzsébet királynénak nevenapján osztotta ki szerkesztőnk az arra szorult oly szegények között, vallás külsőség nélkül, kikben több az önézet, sem hogy kolduljanak. A segélyezettek háláját ez uton tolmácsoljuk a nagy lelkű adományozónak.

— **Alapítvány.** Temesközy Gerzson, mint a néhai Csicsmány Jánosné Kizsel Teréz végrendeletének végrehajtója, a napokban osztotta föl az örökösök között a mintegy 27000. korona készpénz hagyatékot, mely alkalmammal 2000 koronát adott át az előjárásnak, mint az örökösök alapítványát, róm. kath. szegény sorsú iskolás gyermekek ruházatára és 2000. koronát a szegény alap javára, szintén alapítványul.

— **Bucsu.** Mult számunkban említettük, hogy Csatáry Gusztáv és Gregor Géza rkath. s. lelkészek innét más plebániákra helyezettek át. Az eltávozott lelkészek igen kedves alakjai voltak társaséletünknek, eltávozásuk fölött a legnagyobb sajnálatunkat fejezzük ki és hisszük, hogy lekötelező, megnyerő társasalmi érintkezéseikkel, modorokkal ott is felfogják a szíves baráti kört, s szeretetet találni, hová az egyházérdeke őket elszállította.

— **Ujncsozás.** A hadügy minister rendeletet adott ki, hogy a sorozások e hó 23-án az egész országban meg kezdessenek s reggel nyolcz órától késő estig szakadatlanul folytattassanak, hogy minél előbb befejezhetők legyenek s a bentartott 3 éves katonák minél előbb haza bocsáttathassanak. Ezt a hírlapokból tudjuk, de hogy ez irányban hivatalos úton történt e intézkedés, nem tudjuk. Aligha! Később aztán megjött a másik hir, hogy a sorozás ideje is már elhalasztott. Prosit!

— **Uj tanár.** Polgári iskolánk új tanerőt kapott. A vallás- és közoktatásügyi minister f. hó 11-én 69.144 számú rendeletével Tarr Rezső okl. polgári iskolai rajztanárt szolgálattételre az abonyi magy. kir. állami polgári iskolához rendelte ki.

— **Betétek szerkesztése.** A birtokviszonyok rendezésére igen fontos dolog az új teleklönyvek készítése. Ez most már a czeplédi kir. járásbírótság területén január hó 1-én elkezdődik. Hát ide mikor érnek?

— **A kurtavas és a kikötés.** A hadügyministernek a kurtavasra és a kikötésre vonatkozó rendeletét végrehajtották. A humanizmus tehát ünnepélyesen bevonult a kaszárnyákba. Nem fogják már vasra verni a legények elejét, nem fogják őket fölhozni az oszlopra — csak kivételesen, a mikor a parancsnok jónak látja. Mostantól fogva nem a századirodában fognak lógni a bilincsek, hanem a lim-lomok között a raktárban és onnan csak akkor veszik őket elő, ha a parancsnok jónak látja. Ezzel aztán az van dokumentálva, hogy a megvasalás csakugyan kivételes dolog. A kikötésre szolgáló oszlopot a helyén hagyták, mert hát egy kissé kényelmetlen

lenne minden alkalmammal, ha szükség van rája kihozni a raktárból és felállítani. Ez tehát helyén maradt a kivételes elv föntartásával.

— **Emelkedik a petroleum ára.** A petroleum karter a mult heten véglegesen meg alakult. Mihelyt a fiumei petroleum finomító is hosszas vonakodás után aláírta a kártelszerződést, megeléknült az üzlet és az árak egyszerre fel-szótktek, mivel nagyobb vásárlások történtek. A kereskedők siettek szükségleteiket fedezni mielőtt a kartert még emelte volna az árakat. Így azután igazán sajnálni lehet a fiumei petroleum finomító belépését a karterllbe, mert eddig is vonakodásának lehet betudni az eddigi alacsony árakat. Az árak rövid időn belül alkalmasint még jobban fognak emelkedni.

— **Szövögyár Szolnokon.** A Ordody-féle szabadalmazott szövő és ágyalj — anyag elő-állítási vállalat budapesti intézősége kérvényt adott be Szolnok város tanácsához, melyben egy Szolnokon 800.000 korona költséggel építendő gyár felállítása ügyében a tárgyalás megindítására határnap kitűzését kéri.

— **Bortözsde és borvásár.** A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége, mint már közöltük, bortözsdet és ezzel kapcsolatban borvásárokat szándékozik szervezni Budapesten. A szövetség úgy tervezi az intézményt, hogy borvásárt minden hónapban rendez, melyen a szövetség bortermelő tagjai eladó borkészleteik mintáit bemutatják a vásáron megjelenő borkereskedőknek és borbizományosoknak, kik az egész országból beküldött bormintákat sokkal egyszerűbben és könnyebben végezhetik. Az első borvásár ez évi november 28-án lesz a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben (Budapest, Szabadság-tér 12). Noha a szövetség ezeket a borvásárokat csak a saját tagjai számára rendezi, az első nagy borvásáron kivételesen az ország minden termelője résztvehet, a ki ebbeli szándékát az Országos Szövetség központi irodájában e hó 20-áig bejelenti.

— **Rákóczi album** lesz az Egyetértés ujévi ajándéka előfizetői számára. A Kurucz-idők emléket földézní nagyon időszerű most és ebben a tudatban kedveskedik előfizetőinek az ország legnagyobb és legfüggetlenebb lapja, az Egyetértés éppen Rákóczi-albummal, — amely írásban és képbén hű tükre és krónikája lesz a kétszázados nagy magyar szabadságharcznak. Irják legkiválóbb íróink s képekkel díszítik a legnevesebb és legjobb művészek. Nagy szépirodalmi része is lesz az érdekes albumnak, amelyet minden külön illeték, vagy postai díj nélkül megkap az Egyetértés minden új előfizetője is. Az előfizetési pénzeket legezlszerűbb postautalványon beküldeni a kiadóhivatalnak (Vármegye-utca 11.) Előfizetési árak fél esztendőre 10 frt., negyedévre 5 frt., egy hónapra 1 frt. 80 kr. Lelkészek, papok, tisztviselők, tanárok, tanítók, magyar katonatisztek kedvezményes áron kapják: félévre 7 frtért, negyedévre 3 frt. 50 krért, egy hónapra 1 frt. 20 krért.

— **Menyasszonyok figyelmébe!** Tausky J. fia általában ismert pozsonyi céznek utazói az ország minden részében folyton úton vannak, Ruha- és fehérnemű kelengye beszerzése alkalmával nagyon ajánlatos tehát Tausky ez giez fordulni, hogy utazóját rendkívül dus tartalmú a legujabb és legizlésebb modelleket tartalmazó mintagyűjtemény előterjesztésére utasítsa. Az utazó látogatása kötelezettséggel nem jár.

— **Eladás.** Egy jó karban levő, kisebbszerű gyalu-pad eladó. — Czím a kiadóhivatalban.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Nem közölhető, olvassa csak nyomtatásban:
Láttok oda fön egy picziny karavánt,
Mely elröpül be dél felé,
De követét ide küldé
Vigasztalja meg honát.
Ugye hogy egy kissé fura

NYILT-TÉR*)

Hunyady Oszkár úrnak.

Ön az ügy békés elintézési módját elutasította, a történetekért önmagát okolhatja. Három nőt védelmezvén, titulusai nem illetnek. Egyébként a bíróság előtt készséggel rendelkezésére állók.

Szücs István.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

